



ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ, ΤΕΤΑΡΤΗ, 29 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1828.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Πράξεις τῆς Κυβερνήσεως.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ.

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐγκύκλιος.
Ἀριθ. 364.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων μεγάλων κακῶν, τὰ ὅποια ἡ κατὰ δυστυχίαν ἐπικρατήσασα κατάστασις τῶν πραγμάτων ἔφερεν εἰς τὴν πατρίδα, οὔτε εἰς τὴν ἐθνικὴν ὑπόληψίν της, οὔτε εἰς τὰ ἀτομικὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν ἔγεινεν ὀλιγωτέρας βλάβης πρόξενος καὶ ὁ ὑπέρουκος τοκισμὸς ἐπὶ τῶν δανειζομένων χρημάτων. Οὔτε ποτὲ δύναται ἔθνος μετερχόμενον τὰ τοιαῦτα νὰ λάβῃ προσήκοντα τόπων μεταξὺ τῶν εὐνομιουμένων ἐθνῶν, ἀλλ' οὔτε κοινωνία ἀνθρώπων δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰς τοιαύτας ὀλεθρίους βάσεις ἐπιστηριζομένη.

Μακρὰν τοῦ ν' ἀποδώσῃ ἡ Κυβέρνησις τὸ ἐπιπολάζον τοῦτο κακὸν εἰς τὴν προαίρεσιν, ἢ τὴν ἐκ συστήματος ἐνέργειαν πολιτῶν τινων τῆς Ἑλλάδος, εἶναι ἐκ τοῦ ἐναντίου πεπεισμένη, ὅτι οἱ ἴδιοι αὐτοὶ πολῖται αὐτοπροαιρέτως θέλουν θεραπεύσει αὐτὸ τὸ κακὸν τὴν σήμερον, καθ' ἣν ἡ Ἑλλὰς ἐγκολπύονεται ἀπὸ τὴν εὐνομιουμένην Εὐρώπην. Τόση εἶναι ἡ περὶ τῆς θεραπείας αὐτῆς πεποιθήσις τῆς Κυβερνήσεως, ὥστε οὔτε νομίζει ἀναγκαῖον νὰ διατάξῃ Κυβερνητικῶς τὰ δέοντα περὶ τούτου ἢ φωνὴ μόνῃ τοῦ ἐθνικοῦ καὶ ἀτομικοῦ συμφέροντος, διὰ τῆς παραιρέσεως τῆς Κυβερνήσεως, εἶναι ἱκανὴ νὰ φέρῃ τοὺς τοκιστὰς εἰς τὴν εὐθείαν ὁδόν, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἐξετράπησαν. Ἄν ὅμως παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα τῆς Κυβερνήσεως τὸ σύστημα τοῦτο ἤθελεν ἐξακολουθήσει περαιτέρω, ἡ Κυβέρνησις προειδοποιεῖ, ὅτι ἡ δικαία ὀργή της, καὶ ἡ ἀγανάκτησις τῆς δικαιοσύνης θέλουν πέσει κατὰ τῆς κεφαλῆς τῶν μετερχομένων τὰ ἐθνοφθόρα ταῦτα συναλλάγματα.

Ἐν Πόρῳ, 17 Φεβρουαρίου 1828.

Ὁ Κυβερνήτης

Ι. Α. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ.

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Σ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Ἐκ Πόρου, 17(29) Φεβρουαρίου.

Χθὲς τὴν 9 ὥραν τὸ πρῶτ' ἐμβῆκεν ὁ Κυβερνήτης εἰς τὸν μέγαν λέμβον [σαλοῦπαν] τῆς φρεγάτας Ἑλλάδος, συνοδευμένος ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Κωλοκοτρώνην

καὶ τὸν ναύαρχον Μιαούλην, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς Τροιζῆνα, ὅπου συνήχθη ἀπὸ τινων ἡμερῶν ἐν στρατεύμα Στερεοελλαδιτῶν. Διαβαίνοντος δὲ ἐγγὺς τῶν ἐν τῷ λιμένι τοῦ Πόρου ἀραγμένων πολεμικῶν πλοίων, οἱ διοικηταὶ τῶν πλοίων τούτων καὶ τινες τῶν ἀξιωματικῶν τῶν ἤλθον αὐθόρμητοι εἰς τὸν τόπον τῆς ἀποβάσεως. Ἐντεῦθεν δὲ ὁ Κυβερνήτης καὶ ὅλοι οὗτοι οἱ ξένοι ὑπῆγαν ἔφιπποι εἰς τὸ χωρίον Δαμαλᾶν κείμενον πλησίον τῶν ἐρειπίων τῆς παλαιᾶς Τροιζῆνος. Κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο ὡς μιᾶς ὥρας δρόμου τὰ διάφορα Στερεοελλαδικὰ σώματα εὗρέθησαν τεθειμένα, ὡς ἤθελον βαλθῇ εἰς ἐξέτασιν. Φθάσαντες δὲ εἰς τὸ χωρίον Δαμαλᾶν, ὅλη ἡ συνοδία κατέβησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ στρατηγοῦ Νότη Βότσαρη. Ἀναπαυθέντες δὲ ὀλίγον, οἱ μὲν ξένοι διήλθον εἰς τὰ πέριξ καὶ ἐπεσκέφθησαν τὰς ἀρχαιοτάτας· ὁ δὲ Κυβερνήτης ἔδωκεν ἀκρόασιν εἰς διαφόρους ὀπλαρχηγούς καὶ συνωμίλησε πολλὴν ὥραν μετ' αὐτῶν. Μετὰ ταῦτα ὑπῆγε μὲ τοὺς ἀξιωματικούς τῶν πολεμικῶν πλοίων καὶ ὅλους τοὺς ὀπλαρχηγούς τῶν διαφόρων σωμάτων, εἰς μεγαλοπρεπεῖ κήπῳ λειμονιῶν, ὅπου ἐπροσφέρθη ἐν πρόγευμα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔγειναν διαδοχικῶς πολυάριθμοι προπόσεις ὑπὲρ τῶν Συμμάχων Ἠγεμόνων, τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν ἀρχηγῶν της. Μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων προπόσεων ἐπαρτηρήθη καὶ ἡ παρὰ τοῦ Καπετὰν Πάρκερ προτεθεῖσα ὑπὲρ τῆς ἐντίμου διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ συμφώνου μὲ τὰ ἀληθῆ τῆς Εὐρώπης συμφέροντα εἰρήνης.

Παύσαντες τοῦ ἀρίστου, ὁ Κυβερνήτης, καθὼς καὶ οἱ ξένοι ἐπ' ἀνέλαβον τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν θάλασσαν μὲ τὴν αὐτὴν τάξιν ἐν τῷ μέσῳ δύο σειρῶν στρατιωτῶν ὡς εἰς μάχην παρατεταγμένων. Ἡ ἡμέρα αὕτη ἔκαμε καλλίστην ἐντύπωσιν εἰς τε τὰς ψυχὰς τῶν ξένων ἀξιωματικῶν, οἵτινες ἠθέλησαν νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸ στρατόπεδον τῆς Τροιζῆνος, καὶ εἰς τὰς τῶν Στερεοελλαδιτῶν, οἵτινες ὑπερηυφράνθησαν δι' αὐτὴν τὴν τιμὴν.

Σήμερον τὴν 17(29) Φεβρουαρίου ὁ Κυβερνήτης ἐπέβη ἐκ νέου εἰς τὸ πλοῖον τῆς Βρεταννικῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τὸ Οὐάτσπιτ, διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς Ναύπλιον. Συνοδεύεται δὲ ἀπὸ δύο Ῥωσικὰς φρεγάτας τὴν Ἑλένην καὶ τὸν Κάστορα, ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν φρεγάταν Ἡραν καὶ τὸ Ἀγγλικὸν πολεμικὸν θρεῖκιον Μύσκιτον.

Γράφουν ἐκ Ναυπλίου ὅτι τὴν 19 Φεβρουαρίου [2 Μαρτίου] τὰ αὐτὰ πλοῖα ἐνελημενίσθησαν τῷ ἔμπροσθεν ταύτης τῆς πόλεως καὶ ὅτι τὴν 20(3) ὁ Κυβερ

της απέβη εἰς τὴν ξηρὰν, συνωδευμένος κατὰ τὸ σύ-
νθετος ἀπὸ τοῦ διοικητᾶς τῶν πλοίων, καὶ τιμηθεὶς με-
λούς τοὺς συνήθεις χαιρετισμούς.

Ἐκ Τριπολιτσᾶς, 17 Φεβρουαρίου.

Ἀπόσπασμα ἰδιαίτερου γράμματος.

Εἰς τὰς 8 τοῦ τρέχοντος ἤλθε πρὸς τὸ ἐσπέρας ἡ ἐμ-
πορευσοφυλακὴ τοῦ Ἰσραήμη ἀπὸ τὰ φρούρια τῆς Μεσ-
σηνίας εἰς Τριπολιτσάν· εἰς δὲ τὰς 9 ἤλθε καὶ ὁ ἴδιος.
Ἀμα ἔφθασε, μετὰ δύο ὥρας ἔλαβε τὸν πέλεκυν εἰς
αἱ χεῖρας, καὶ ὡς μαινόμενος πρῶτος αὐτὸς ὥρμησεν
ἐν μέρος τοῦ φρουρίου, συνεπομένων καὶ πολλῶν
στρατιωτῶν, καὶ ἐκρήμνισεν ἐν μέρος. Κατ' ἐκείνην
τὴν ἡμέραν ἀποστείλας κατέβασεν, ἀπὸ τῆς ἐπονομα-
ζομένης Δύραν τοῦ Ναυπλίου, τὴν ἐπ' αὐτῆς γεγραμ-
μένην πλάκην τοῦ κτήτορος. Εἰς δὲ τὰς 10 ἀνεχώρησε
διὰ τὰ φρούρια ὁ Σουλεϊμάνωπης μετ' ὅλην τὴν πρῶτην φρου-
ρὰν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους. Ὁ δὲ Ἰσραήμης μείνας εἰς
Τριπολιτσάν μετ' ὅλον καλῆτερον στρατὸν, τὸν ὅποιον ἔ-
φερον ἐκ τῶν φρουρίων τῆς Μεσσηνίας, ὄντα περὶ τὰς
12 χιλιάδας, ἐξ ὧν αἱ τρεῖς χιλιάδες ἵππικόν, ἀπὸ
τὰς 10 ἕως τὰς 15 ἔβαλεν ὅλην τὴν προθυμίαν νὰ
καταστρέψῃ ἐκ θεμελίων ὅλον τὸν περίβολον τοῦ τεύχους,
καὶ νὰ ἀναποδογυρίσῃ δι' ὑπονόμων τὰς ἐπάλλξεις, τὰ
τσαμιά, ἐκκλησίας, ξενοδοχεῖα καὶ λοιπὰ δημόσια
κτίρια· εἰς τὴν μάχην ἤλθεν, ὥστε καὶ τὰς βρύσεις
καὶ δύο ἐκκλησίας ἔξω τῆς πόλεως Δολοτᾶς, τὴν τοῦ
ἁγίου Νικολάου καὶ ἁγίας Βαρβάρας δι' ὑπονόμων
ἀνέστρεψε· καὶ καθ' ὅλας αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἔκαιε σπι-
ράδην καὶ οἰκίας. Κρήμνιζον δὲ μέρος τοῦ φρουρίου,
τὰς οἰκίας καὶ λοιπὰ, τὰ κατηδάφισε μετὰ ἤχου
τῶν τυμπάνων. Καὶ μετὰ τὸν χαλασμόν αὐτὸν ἔκαμαν τὴν
συνήθη προσευχὴν πρὸς τὸν Μωάμεθ πυροβολοῦντες ἐν ταύ-
τῳ καὶ μετ' οὐφέκρια. Εἰς τὰς 16 περὶ τὰς δύο ὥρας τῆς
ἡμέρας ἔβαλαν φωτὶαν εἰς ὅλας τὰς ἐναπολειφθείσας οἰ-
κίας, καὶ ἀνεχώρησαν. Ὑποκρυφθέντες δὲ περὶ τὰς δύο
χιλιάδας ἵππεις ἔσωθεν τῆς πόλεως καὶ ἔξωθεν εἰς τὰ
κοιλώματα τῆς πεδιάδος ἤχημαλῶτισαν περὶ τοὺς 80,
ὅλους χωρικοὺς, ἐξ ὧν καὶ τινες γυναῖκες, οἱ ὅποιοι
ἔτρεξαν προθύμως εἰς τὴν πόλιν· καὶ οὕτω ὑπῆγε καὶ
τὸ ἐναπολειφθὲν τοῦτο στράτευμα κατὰ τὰ Μεσση-
νιακὰ φρούρια. Ἐμδῆκαμεν λοιπὸν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύ-
την καὶ εἶδομεν τὴν ἀθλίαν πόλιν ὡς ἄλλην Τρωάδα· δι-
σώδη καὶ πολλὰ ἀκάθαρτον, ἐρριμμένους κατὰ γῆς τοὺς
τοιίχους τῶν οἰκιῶν, ἐκτὸς ἐκείνων, αἱ ὅποιαι ἐκάησαν τὴν
ὑστέραν ἡμέραν· τὰ πάντα ἕνα κυκεῶνα καὶ συρφετὸν ἀ-
καθαρσιῶν καὶ τὸ περιεργότερον εἰς πολλὰ μέρη ὅτι εἶχαν
καὶ ἄλλας διεσπασμένον. Μόνον ἕνας οἰκίσκος κατὰ
τοῦ Ναυπλίου τὴν Δύραν ἐνὸς πτωχοῦ ἀγωγιάτου ἐσώ-
θη, διότι δὲν ἔπιασεν ἡ φωτιά, καὶ ἕνα κατώγε-
ον ἐνὸς οἴκου. Σώζονται καὶ τὰ λουτρά τῆς Ὠρας
καὶ τοῦ Δευτέρου Κεχαγιά· ὀλίγαι καμάραι τῶν ξε-
νοδοχείων, καὶ τινὰ τῶν ἔξωθεν τοῦ ἁγίου Βασιλείου ἐργα-
στηρίων, καὶ τὸ διδασκαλεῖον, τὸ ὅποιον εἶναι ἔμπροσθεν
τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Κανόνια εὐρέθησαν εἰς τὰ ἐρείπια
τοῦ μεγάλου κανονοστασίου σῶα πέντε ὀρειχάλκινα καὶ ἐν
σιδηροῦν καὶ τὰ λοιπὰ κατακομματιασμένα. Κάμνια ἄλ-
λη ὅλη ἡ εἶδος δὲν εὐρέθη μετὰ βελόνης.

Ὁ ἀνδρῆος Κορέλας ἀπὸ τὸ τῆς Καρυταίνης χω-
ρίον Ἀγκονδούρρευμα, ἀγανακτισμένος καὶ πνέων ἐκ-
δίκῃσιν ὥρμησε κατὰ τοῦ Ἰσραήμη καὶ τὸν ἐκτύπησεν,
ἐπειδὴ, ἐνῶ ἤρχετο αὐτὸς ἐκ τῶν φρουρίων πρὸς τὸ μέρος τοῦ
Νησιῶν, ὁ γενναῖος Κορέλας ἔστειλε τοὺς στρατιώτας του εἰς
ἐνέδραν καὶ τοῦ ἤρπασαν 15 μουλάρια, καὶ ἐλθόντες μετὰ τὴν
ἰδίαν προθυμίαν νὰ κάμουν τὸ ἴδιον καὶ εἰς τῆς Τσακώ-
νας τὸ χάνι ἐξωγρήθησαν καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν ὁκτώ. Κατὰ
τὴν ἐκ τῆς Τριπολιτσᾶς λοιπὸν ἀναχώρησιν του τοῦ ἔκα-
μαν ἀκροβολισμόν εἰς τὸ Βαλτέτσι, ὥστε, ἂν δὲν ἐδιάζετο
ἐνεκα τούτου, νὰ διορίσῃ τὸ εἰς Τριπολιτσάν ἐνεδρεῦον ἱππι-
κὸν νὰ ἔλθῃ πρὸς βοήθειάν του, ἤθελε πιάσει πολλοὺς ἀθῶους,
οἵτινες ἔτρεξαν εἰς τὴν πόλιν ἀμέσως, διὰ νὰ προκαταλάβουν
τὰς ἰδιοκτησίας τῶν ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν.

Κρήμνισαντες δὲ τὸ τεῖχος, μετὰ τὴν προσευχὴν
τῶν ἐφώνησαν Ἑλληνικὰ, ἴσως διὰ νὰ τοὺς ἀκούουν οἱ
εἰς τὰς ἀκρωτείας Ἕλληνες, “Καὶ τὸ Ἀνάπλι εἶθε οὕτω.”

Τοιαῦτα εἶναι τὰ μνημεῖα, τὰ ὅποια ὁ Δηριώδης
οὗτος βάρβαρος ἀφίνει εἰς γῆν, τὴν ὅποιαν εἰς μά-
την ἠγωνίσθη τρία ἔτη ἐλπίζων νὰ κατεξουσιάσῃ.

Ἐξ Αἰγίνης, 28 Φεβρουαρίου.

Ἀπὸ γράμματα ἰδιαίτερα ἐκ Δραγαμέστου τῆς 10
τοῦ ἐνεστῶτος ἀναγγέλλεται ὅτι μάχης μικρᾶς γενομένης
κατὰ τὴν 14, ἔπεσον ἐκ μὲν τῶν ἐχθρῶν τριάκοντα,
ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων δύο.

Πρὸ τινων ἡμερῶν μᾶς ἐστάλη ἐκ Πόρου καὶ ὁ λόγος,
τὸν ὅποιον ἐξεφώνησεν εἰς τὴν ἐκεῖ ὑποδοχὴν τοῦ Κυ-
βερνήτου τὴν κυριακὴν τῆς Ὁρθοδόξιας ὁ διδάσκαλος κύ-
ριος Ν. Παμπούκης. Ἀφίνοντες ἀλληγορίαν τινὰ τῆς
Ἀποκαλύψεως, τὴν ὅποιαν ἀρχόμενος προσήρμοσεν εἰς
τὸ πρόσωπον τοῦ Κυβερνήτου, καὶ τὴν προσφορὰν στε-
φάνου, τὸν ὅποιον ὁ ῥήτωρ ἐπρόσφερεν εἰς τὸν Κυβερ-
νήτην ὡς ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἰδίως
τοῦ λαοῦ τῆς νήσου Πόρου, θέλομεν δημοσιεύσει περι-
κοπὴν τινὰ ἐκ τοῦ λόγου, ἥτις μᾶς ἐφάνη ἀξιολογωτέρα.

“Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι πληρωθεῖσάν τῶν εὐχῶν σας, ὦ φί-
λοι Ποριῶται, ἤλθεν ὁ Σ. Κυβερνήτης καὶ εἰς τὴν νήσον
σας. Μᾶς βλέπει, μᾶς ἀκούει, μᾶς συγχαίρει ὡς πα-
τὴρ φιλόστοργος, ἐπισκέπτεται αὐτοπροσώπως τοὺς
ὅλους τοὺς εὐπειθεῖς ἐπιβάτας τοῦ πολιτικοῦ πλοίου του,
ὡς ἄριστος Κυβερνήτης λέγων. “Ἰδοὺ αὐτὸς ἐγὼ εἰμὶ
καὶ ἐν μέσῳ ὑμῶν. Φυλάξατε πίστιν, ὑπακοὴν, εὐσε-
βειαν, ὁμόνοιαν καὶ δικαιοσύνην εἰς τὸν Θεόν, εἰς ἐμὲ
τὸν Κυβερνήτην σας, καὶ εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος
διὰ τὴν κοινὴν σωτηρίαν σας.

“Ὡ συμπολίται! ἐν ὁλόκληρον ἔθνος δὲν διαφέρει ἀπὸ
μῆαν οἰκογένειαν, εἰμὶ κατὰ τὴν ποσότητα τῶν ἀτόμων.
Διὰ τοῦτο χρέος ἔχομεν ἀπαραίτητον, καθὼς τὰ τέκνα
μῆαν οἰκογενείας ὑποτάσσονται εἰς τοὺς γονεῖς, οὕτω οἱ
κάτοικοι κάθε πόλεως καὶ ἐπαρχίας νὰ πειθύνται εἰς τὸν
παρὰ τοῦ Κυβερνήτου διορισθέντα δικαστὴν των, οἱ
στοατιωτικὴν εἰς τὸν στρατιωτὴν των, οἱ ναυτικὴν εἰς
τὸν ναύαρχόν των, τὸ ἱερατεῖον ἢ τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ
ὅλοι ὁμοῦ ὡς μία πολυάνθρωπος οἰκογένεια νὰ πειθώμεθα

ἐγγυώμενος εἰς τὸν ἐκλεχθέντα παρ' ἡμῶν καὶ παρὰ τοῦ ἡγετῆρος δωρηθέντα Σ. Κυβερνήτην μας. Τότε τῷ ὄντι κατὰ τὴν ἀποκάλυψιν θέλομεν ἔχει Κυβερνήτην ἐνδεξοῦ καὶ δικτῶν· τότε θέλει ἀσφαλισθῇ πρὸς αὐτὸν ὁ στέφανος τῆς δόξης καὶ τῆς ἐλευθερίας μας· τότε ἀληθῶς ἐξέρχεται νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ.

«Τοιαῦτα δὲ καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Σ. Κυβερνήτου τὰ παρ' ἡμῶν ἐλπίζόμενα; Ἐνδοξότατα καὶ ἐπωφελῆ! ἡ ἀσφάλεια τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς, τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀποκτησίας σας. Συντόμως δὲ ἰδῆτε νὰ θριαμβεύῃ ἡ σταυρὸς· νὰ πῆσῃ κάτω ἡ ἡμισέληνος· νὰ λάμψουν τὰ φῶτα εἰς τὴν πατρίδα· νὰ χαίρητε ἡμέρας ἀγαθὰς εἰς τὴν ἡγετεία εἰς γονεῖς μὲ τὰ πεφωτισμένα τέκνα σας· νὰ ἐκταθῇ τὸ κράτος τῆς Ἑλλάδος, ἐν γένει νὰ βασιλεύῃ εὐνομία, ἡ εἰρήνη καὶ εὐδαιμονία εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τοὺς λαούς.

«Ἐξοχώτατε Κυβερνήτα! ἴμεθα τῷ ὄντι βέβαιον ὅτι τοιαῦτα κοινωφελῆ καὶ θεάρεστα εἶναι τὰ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν φιλόανθρωπα αἰσθήματά σου. Βλέπομεν ὁμῶς καθαρῶς, ὅτι χρεῖαν ἔχεις συνεργῶν εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ συνεργῶν ὁμοίων μὲ τὸν ζῆλόν σου, μὲ τὴν πολιτικὴν σου φρόνησιν καὶ μὲ τὸν πατριωτισμὸν σου.

«Διὰ τοῦτο ὁ μόνος ἐτοιμώτατος συνεργός σου καὶ συμβουχὸς ἀληθέστατος, εἶναι ἡ ἄμεσος εἰσαγωγή τῶν φώτων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι δυνάμει λογικός, καὶ διὰ τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς παιδείας γίνεται ἐνεργεία: νὰ διακρίνῃ δηλονότι τὸ καλὸν ἀπὸ τὸ κακόν, τὸ δίκαιον ἀπὸ τὸ ἀδίκον, τὸ ὠφέλιμον ἀπὸ τὸ βλαβερὸν, καὶ τοὺς ἄλλους τῆς ἀληθείας ἐλευθερίας καὶ εὐδαιμονίας του. Ἐκ τούτου συάγεται πάλιν, ὅτι ὁ φιλόανθρωπος ἡγεμὼν ἀνθρώπων ἐχθρὸν του πῶποτε δὲν λογίζεται, μήτε τὸν μισεῖ ποτε, ὡς ἰδίαν εἰκόνα τοῦ δημιουργοῦ του.

«Τί δέ; Μισεῖ μάλιστα καὶ κατατρέχει τὴν ἀμάθειαν καὶ κακίαν, τὰ ὅποια ἀπεθριόνουσι τὸν ἄνθρωπον, καὶ δὲν δύναται νὰ συμπολιτεύηται καὶ νὰ ζῇ μὲ τοὺς ὁμοίους του ἐν εἰρήνῃ, καθὼς ζῶν κοινωνικόν. Ὅθεν εἶναι ἐπωφελέστατον, ὅτι μετὰ τὰ πολεμικὰ κατ' ἐχθρῶν στρατόπεδα νὰ συσταθῶσι καὶ τὰ ἠθικὰ στρατόπεδα κατὰ τῆς ἀμαθείας καὶ βαρβαρότητος, σχολεῖα, λέγω, πανταχῶς διὰ τὸν φωτισμὸν τῆς νεολαίας καὶ διὰ τὴν ἠθικὴν τῶν Ἑλλήνων βελτίωσιν. Καὶ τοῦτο, ἂν ἐπιθυμῆς νὰ κάμῃς ἐπαρέτους πολίτας τοὺς Ἕλληνας, καλοὺς συνδρομητάς εἰς τὴν νεοφανῆ πολιτείαν σου, πιστοὺς φρουροὺς καὶ σωματοφύλακας εἰς τὸν ἴδιον ἑαυτὸν σου, καθὼς τὸ παραγγέλλει καὶ ὁ γέγων Ἰσοκράτης πρὸς τὸν ἡγεμόνα Νεικοκλή. «Φυλακὴν ἀσφαλεστάτην ἡγοῦ τοῦ σώματος εἶναι τὴν τε τῶν φίλων ἀρετὴν καὶ τὴν τῶν πολιτῶν εὐνοίαν καὶ τὴν αὐτοῦ φρόνησιν.»

Πρὸς τοὺς Ἕλληνας πάσης τάξεως, καὶ μάλιστα πρὸς τοὺς ἐνδεεῖς.

«Κάμνε πρὸς ἄλλους ὅ,τι ἤθελες νὰ κάμνωσι πρὸς σὲ αὐτὸν.»

Ἀπὸ τὰς πολυαριθμοὺς χρεῖας, αἵτινες σὰς στενοχωροῦν πανταχόθεν, ἡ πλέον κατεπείγουσα βέβαια εἶναι τὸ νὰ μάθετε τὰς ξένας γλώσσας.

Πρῶτον ἔργον σας εἶναι εἶναι εἶναι νὰ καλλιεργήσετε τὴν ἀσφαλίαν σας γὰρ νὰ βελτιώσετε τὰ τεχνουργεῖά σας καὶ νὰ συστήσετε ὅσα ἀπαιτοῦν αἱ χρεῖαί σας.

Θέλω κάμει ὅ,τι εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μου διὰ νὰ

χρησιμεύσω εἰς ταῦτα τυπῶν καὶ διαμοιράζων ὁμιλίας, περιεχούσας τὴν διδασκαλίαν τῶν τρόπων τῶν συνηθισμένων εἰς τὰ ἔθνη, ὅπου ἡ βιομηχανία εἶναι εἰς τὴν μεγαλητέραν ἐντέλειάν της, καὶ φέρων τινὰ πρωτότυπα μηχανῶν καὶ ἐργαλείων ἐν χρήσει εἰς ἐκεῖνα τὰ γένη.

Διὰ νὰ ἀρχίσω ἀπὸ τὸ ἀναγκαιότερον, θέλω σὰς προσφέρει μετ' ὀλίγον μίαν ἔκθεσιν τῆς καλλιεργείας καὶ χρήσεως τῶν γεωμήλων.

Εἰς τοῦτο ἡσχολούμην, πρὶν ἀναχωρήσω ἀπὸ τὴν Τουλῶνα. Ἐκεῖ ἀνέγνωσα εἰς τὰς ἐφημερίδας ἐν γράμμα, τὸ ὅποιον εἶχε καταχωρήσει ὁ Κ. Εὐνάρδος· ἐστάλη δὲ εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ Κυβερνήτου σας ζητοῦντος ἐν φορτίον γεωμήλων, τὰ ὅποια ἡ φιλελληνικὴ τῆς Γενεύης ἐταιρεία, ὁ αὐτὸς Εὐνάρδος καὶ τινες ἔμποροι τῆς Ἀγγλίας ἤτο νὰ στείλουν διὰ νὰ φυτευθῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἰδοὺ τὶ ἀπέσπασα ἐκεῖθεν.

«Εἶναι μεγίστη εὐεργεσία. Θέλω εἶσθαι εὐτυχὴς ν' ἀρχίσω ἀπὸ μίαν ἐορτὴν, καθ' ἣν θέλω συνεργασθῇ μὲ τὰς χεῖράς μου εἰς τὴν φύτευσιν τοῦ χρυσίου τούτου γεννήματος. Μὴν ἀμφισβάλλετε ὅτι τὸ φορτίον, περὶ τοῦ ὁποίου μὲ γράφετε, θέλουν τὸ δέχθῃ μὲ ἄκραν εὐγνωμοσύνην, καὶ δὲν θέλουν τὸ φάγει ἄφθαστον.»

Τὸ γράμμα τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἐνθαρρύνῃ ὅχι μόνον ἐμὲ εἰς τὸ νὰ συντάξω τὰς διδασκαλίας μου, ἀλλὰ καὶ σὰς εἰς τὸ νὰ τὰς βάλετε εἰς πρᾶξιν ἀλλὰ περὶ τούτου αὐτὸς ὁ Κυβερνήτης σὰς ἔδωκε περισσότερον παρὰ λόγους.

Τῷ ὄντι δὲν παρήλθεν ἀκόμῃ ἓως μῆνας, ἀφ' οὗ ὁ Κυβερνήτης εἶναι μεταξὺ ὑμῶν, καὶ περισσότεροι τῶν 1500 ἀνθρώπων, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παῖδια ζοῦν καθημερινῶς ἀπὸ ἐλεημοσύνας, τὰς ὁποίας ἔλαβε διὰ τοὺς ἀπόρους κυβερνωμένους του, τοὺς ὁποίους κάμνει νὰ τὰς κερδαίνωσι τόσον τιμίως δι' αὐτοὺς, ὅσον ὠφελίμως διὰ τὴν ἐπικράτειαν, ἀσχολῶν αὐτοὺς συγχρόνως εἰς τὴν ἀνοίξιν τοῦ πρώτου μεγάλου εἰς τὴν σημερινὴν Ἑλλάδα δρόμου, καὶ εἰς τὴν τοῦ τόπου προπαρασκευὴν τὴν γενομένην διὰ τὴν πρώτην ἐπίσημον φυτεῖαν ἐνὸς προϊόντος, τὸ ὅποιον μέλλει νὰ θεραπεύσῃ διὰ τῆς ἀφθονίας τὴν ταλαιπωροῦσάν σας ἐνδειαν.

Τὴν ἀξιομνημένετον ταύτην γεωργικὴν πρᾶξιν, ὁ Κυβερνήτης τὴν ὀνομάζει ἐορτὴν, καὶ θέλει εἶναι εὐτυχὴς, λέγει, νὰ συνεργασθῇ μὲ τὰς χεῖράς του.

Μὲ τοιαῦτα προίμια, τὰ ὅποια προήγαγεν εἰς τίσον ὀλίγας ἡμέρας, τί δὲν πρέπει νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι θέλει κάμει μὲ τὸν καιρὸν, διὰ νὰ περιβάλῃ τὴν ἀναγεννωμένην βιομηχανίαν σας;

Ἄλλη τῶν πρώτων ἀναγκῶν διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι τὸ στρατιωτικόν· ἀλλ' ἡ ἀνατροφή μου, ἂν καὶ μὲ δυσχερέσκαιάν μου, ἐστάθῃ ξένη τούτου. Μένω λοιπὸν στεινόμενος ἀπὸ τὴν μεγάλην εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ προσφέρω τὴν συνέργειάν μου εἰς τὸ εὐγενὲς τοῦτο στάδιον.

Καὶ ἤθελα ἀκολουθήσει ἀναμφισβόλως πρὸ πολλοῦ, ἂν καὶ ἀτελῶς, μιμούμενος ὁμῶς τὸν ἐντιμὸν συμπατριώτην μου, τὸν συνταγματάρχην Φαβέριον, ἂν, ἐμβαίω ὑπὸ τὴν σημαίαν σας, ἡμπορούσα νὰ καταβῶσιν περισσότερον ἀπὸ τὸν αὐτιστάμην ἐπὶ τὸν Τούρκον, μαχόμενος μεταξὺ τῶν ἐχθρῶν.

Πρέπει ἀκόμη ν' ἀναλάβετε, καθ' ὅσον αἱ περιστάσεις τὸ ἐπιτρέπουν, καὶ τὸ ἐμπόριον, τὸ ὅποιον σᾶς ὠκε τοὺς τρόπους ν' ἀποσείσετε τὸν ζυγὸν τῆς δουλείας. Τὸ ἐμπόριον, συντρέχον τὴν γεωργίαν σας, εἴτε καὶ ἀπὸ τὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων θέλετε ἐμπνεύσει τὴν ἀφευκτον ἐμπιστοσύνην διὰ νὰ ὑποστηρίξετε τὴν πρὸς σᾶς συμπάθειαν τῶν πολιτισμένων ἔθνων, καὶ νὰ τὴν καταστήσετε χρήσιμον εἰς τὸν ἑαυτὸν σας. Ἡ πλοῖα, ὅσα ἐν ἔθνος παραδίδει εἰς τὸ ἐμπόριον, εἶναι θεθαίωσις τοῦ πρὸς τοὺς πειρατὰς μίσους τοῦ καὶ τῆς προθυμίας τοῦ νὰ ὑπερασπίζεται τὸ ἐμπόριον τῶν ξένων. Ἄν δὲν ἐμπνεύσετε τὴν ἐμπιστοσύνην κείνην, δὲν θέλετε δυνηθῇ ποτε νὰ φθάσετε εἰς τὴν εὐτυχίαν, μηδὲ πιθανῶς ν' ἀποκτήσετε τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν, διὰ νὰ ἀποφύγετε τὸν ζυγὸν, ὅστις σᾶς κατέβληεν, ἢ ἄλλον παρόμοιον.

Μετὰ δὲ τὴν γεωργίαν, τὰ πολεμικὰ, καὶ τὸ ἐμπόριον, ἔρχεται ἄλλη χρεία, τῆς ὁποίας δοκιμάζετε ἤδη, καὶ μὲ τὸν καιρὸν θέλετε δοκιμάσει περισσότερον τὴν ἀνάγκην. Αὕτη εἶναι ἡ μάθησις τῶν κοινοτέρων ὁμιλουμένων γλωσσῶν.

Μὲ τοῦτο τὸ ἐσθήμα ἡμπορεῖτε εἰς τὰς καθημερινὰς μετὰ τῶν ξένων συναναστροφὰς νὰ ὠφεληθῇτε ἀπὸ τὰς συμβουλάς των, τὰς ὁποίας θέλουν σᾶς διδοῖ με μεγάλην προθυμίαν· καὶ ἂν τὸ εἶδος τοῦτο τῆς διδασκαλίας δὲν σᾶς ἐξαρκῇ, θέλετε σπουδάσει τὰ συγγράμματα τῶν σοφῶν, εἴτινες κάμνουν τὴν δόξαν καὶ τὴν εὐτυχίαν τῶν φιλικῶν σας γενῶν.

Διὰ νὰ ἐπιταχύνω, ὅσον ἀπὸ μέρος μου, τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν θέλετε δυνηθῇ διὰ τῆς γνώσεως τῶν ὁμιλουμένων γλωσσῶν νὰ συμμεθέξετε εἰς τὰ καλὰ τῶν ἐπιστημῶν, σκοπὸν ἔχω νὰ διδάξω ἀμισθὶ τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν εἰς τὴν νεολαίαν σας.

Μὴν ἐκλάβετε ὡς αἶσθημα ἐθνικοῦ ἐγωῖσμοῦ τὴν προσφορὰν τῆς διδασκαλίας ταύτης, ἀλλ' ὡς προτίμησιν τῆς μόνης γλώσσης, τὴν ὁποίαν γνωρίζω ἄρκετὰ διὰ νὰ ἀναδεχθῶ τοῦτο τὸ ἔργον. Τὸ νομίζω εὐτυχίαν μου, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ὀλιγώτερον ἀτελής, πιθανῶς δὲ ἡ συνθηεστέρα, κ' ἐπομένως ἡ ὠφελιμωτέρα.

Τὰ παιδιά, ὅσα θέλετε ἐμπιστευθῇ εἰς τὴν ἐπιμέλειάν μου, θέλουν ἔχει βέβαια 10 ἕως 15 χρόνους· ἀρκεῖ νὰ καταγράψετε τὰ ὀνόματά των εἰς τὸν Κ. Γιαννίτσην· ἐγὼ δὲ θέλω προσφέρει καὶ γραμματικὰς εἰς ὅσα δὲν ἔχουν.

Ἐχω χρείαν καὶ ἐγὼ νὰ μάθω τὴν γλῶσσάν σας καὶ ἐπῆρα ἓνα διδάσκων. Στείλατε λοιπὸν καὶ ἐσεῖς ὁμοίως ὅσα ἀπὸ τὰ παιδιά σας δὲν ἠξεύρου νὰ ἀναγινώσκουν, διὰ νὰ συμμάθωμεν.

Ὅταν θέλωμεν εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ ἐννοῶμεν ὀλίγον, θέλομεν ἀρχίσει τὸ γράφειν, ἔπειτα τὴν Ἀριθμητικὴν καὶ τὴν Γεωγραφίαν. Κατὰ τὸ παρὸν περιοριζόμεθα μόνον εἰς τοῦτο.

Αἱ δὲ διαφοροὶ αὗται διδασκαλίαι θέλουσιν γίνεσθαι κατὰ τὴν ἀλληλοδιδασκτικὴν μέθοδον (*).

Ἐν Αἰγίνῃ, τῇ 10 Φεβρουαρίου 1828.

Ὁ νομοδιδάσκαλος Dutrone.

(*) Ὁ τόπος καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων θέλουν ἀναγραφῆ, ἀπὸ ἐξέλιθ ἀπὸ τοὺς τύπους τὸ πρῶτον φύλλον τῆς Γραμματικῆς.

Πρὸς ἅπαντας τοὺς φιλομένους Ἕλληνας καὶ φιλέλληνας.

Εἶναι γνωστὸν τὸ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κωμοπόλει Δημητσάνῃ ἑλληνικὸν σχολεῖον, τὸ ὅποιον ἔπαυσεν ἐρχομένου τοῦ Ἰβραήμη. Νέοι τῶν ἐγκαταστάτων τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν πέριξ μετὰ τῶν ἐντοπιῶν ἐσπουδάζον ἀμισθὶ τὴν φιλολογίαν καὶ τὴν εὐαγγελικὴν ἠθικὴν· ἐγνωρίζετο τὸ πρῶτον καὶ ἀρχαῖον σχολεῖον τῆς Πελοποννήσου, τὸ ὅποιον διεφυλάχθη ἀβλαβὲς μέχρι τῆς σήμερον ἐκ τῶν περιστάσεων. Τινὲς συμπολιταί μας καὶ ἄλλοι φιλόμουσοι ἐξοικονόμησαν τὸ εἰσόδημά του τότε εἰς αὐλικὰς ὁμολογίας ἀρχιερατικὰς τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, τὸ ὅποιον ἔπαυσεν, ἀρχίζοντας τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος· τὸ ἐπλούτησαν δὲ με βιβλία τῶν κλασικῶν Ἑλληνικῶν συγγραφέων καὶ ἄλλων διαφόρων, καὶ με λεξικά, ὥστε ἐγένεον ἰκανὴ βιβλιοθήκη, καὶ με ὅλας τὰς γεωγραφικὰς σφαῖρας καὶ χάρτας καὶ με εἰκόνας τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν Ἑλλήνων καὶ Εὐρωπαίων. Ἡ βιβλιοθήκη λοιπὸν αὕτη ἐχρησίμευσεν εἰς τὴν πολιτοκίαν τῆς Τριπολιτσᾶς ἐλλείποντος τοῦ χαρτίου, τὰ δὲ ἄλλα, σφαῖραι καὶ χάρται, ἐκ τῶν περιστάσεων ἐφθάρησαν.

Ἡδὴ συνεννοηθέντες οἱ ἐν Δημητσάνῃ μετὰ τῶν ἐνταῦθα διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ τούτου σχολείου καὶ σύστασιν ἀλληλοδιδασκικοῦ, κατέβαλον κατὰ δύναμιν χρηματικὴν ποσότητα διορίσαντες ἐπιτροπὴν, καθὼς καὶ τοὺς ὑπογεγραμμένους. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ συνδρομὴ τῶν ἐντοπιῶν δὲν ἐξαρκεῖ εἰς τελειοποίησιν τοῦ ἔργου τούτου, προσκαλοῦνται εἰς συνδρομὴν οἱ φιλόμουσοι Ἕλληνες καὶ φιλέλληνες, εἰς ὅτι ἕκαστος προαιρεῖται ἀπὸ ὅσα ἀναγκαῖον, ὡς εἰς μισθὸν διδασκάλων, βιβλία, χάρτας, σχιστίνας πλάκας με πετροκόνδυλα καὶ τὰ τοιαῦτα· οἷτε ἐφημεριδογράφοι τὰς χρονικὰς ἐφημερίδας των. Οἱ συνδρομηταὶ θέλουν καταγράφονται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ εἰς τὸν κώδικα τῆς σχολῆς, καὶ θέλουν καταχωρίζονται εἰς τὴν Γενικὴν Ἐφημερίδα, τῆς ὁποίας ὁ ἐκδότης παρακαλεῖται νὰ καταχωρήσῃ τὴν παρούσαν, καὶ μετ' αὐτὸν ὅλοι οἱ φιλόμουσοι ἐφημεριδογράφοι.

Τῇ 2 Φεβρουαρίου 1828, ἐν Ναυπλίῳ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν σχολείων Δημητσάνης

Νικήτας Κάλλας.

Σ. Σπηλιοτόπουλος.

Ν. Νικητόπουλος.

Μέτοχοι τῆς Ἐθνικῆς Χρηματιστικῆς Τραπεζῆς εἰς Χρήματα.

23 Φεβρουαρίου. Ὁ Κύριος Ἀναγνώστης Χαραλάμπους, διὰ συναλλαγματικῆς πληρωτέας εἰς Ζάκυνθον τάλλαρα δίστηλα. 300.

Μέτοχοι τῆς Ἐθνικῆς Χρηματιστικῆς Τραπεζῆς εἰς προϊόντα.

23 Φεβρουαρίου. Ὁ Κύριος Ἀναγνώστης Χαραλάμπους, 10,000 λίτρας σταφίδας, νὰ τὰς παραδώσῃ εἰς τὸν καιρὸν τῆς συνάξεως.